

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkzáma 45.255
Megjelenik havonta 5-cn. Előfizetési díj
félve 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegdalton 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Az eucharisztikus kongresszus

előkészítése örösi munkával folyik. Az intézőbizottság gondoskodása kiterjed az egész világra. A hatalmas apparátus propagandájával felkeresi mindazokat a helyeket, ahol katolikusok élnek.

Érdekes, jellemző adatok: eddig 840.000 jelvény került eladásra; a 19 nyelven nyomtatott plakátok száma megközelíti az 1 milliót, ugyanennyi szentképét és 3 millió más nyomtatványt küldtek szét. Ennek a céltudatos tevékenységnek köszönhető, hogy Ausztráliából máris elindult az első zarándokcsapat, hogy a Fülöp-szigeteken újabb jelentkezők törjenek, hogy Chileből 40, Manillából 50, Törökországból 114 főnyi csoportot várnak, hogy a spanyolokat Moscardó tábornok, az Alcazar hős védője fogja vezetni, hogy a hollandusok azokkal a gyerekekkel akarnak együtt áldozni, akiket annakidején oly nagy szeretettel fogadtak hazájukba. A harmincöt nemzet fiainak külön templomát jelölnék ki, ahol a nap meghatározott órában áldozhatnak, misét hallgathatnak és gyonhatnak, kikéi a maga nyelven. A Hősök-terén száz gyóntatószekert állítanak fel; a pápa rádiósorozatát — amely után 2000 fehér galamb repül fel — két tornyából tizenegyet „bemondó” továbbítja ugyanannyi nyelven és a világ tizenhat nagy rádióközpontja közvetíti. Magában fővárosunkban 170.000 pengő költséggel külön hangszóró-hálózat építenek. Az Ünepségeket Rendező Bizottság feladata a körmenetek, felvonulások, utcai elhelyezések rendjének biztosítása. Magában az Iparcsarnokban megtartandó gyűléseken 20—25.000 résztvevőt kell ültetni, az esti hajókörmendet egymillió ember nézi majd végig a Duna-parttól, mialatt fenn, az ég sötét boltján, apostoli keresztet fog formálni Albrecht kir. herceg személyes vezetés alatt húsz kivilágított repülőgép.

A vendéglátóipart ez a nagyszabású előkészület közölről érdekli nemcsak egyházi és nemzeti jelentőségénél fogva, hanem azért is, mert az ideérkező rengeteg külföldi elzárószólása és élelmezése ugyancsak próbára teszi a vendéglátóipar teljesítőképességét és ügybizalmát.

A vendéglátóipar élelmiszerekkel ellátó vállalkozók máris gondoskodnak arról, hogy a kongresszus idejére elegendő tej, zsír, hús liszt, stb. cikk álljon rendelkezésre.

Előreláthatóan a híres tokaji, somlói, badacsonyi, egri, gyöngyösi, szekszárdi és az alföldi bor, valamint a keskeméti barackpalinka, továbbá a kőbányai híres sör fogyasztása igen nagy lesz.

Ugyancsak nagy kelendőse lesz a speciális magyar ételeknek: a balatoni fogasnak, a csirke-

parrikásnak, pörköltnek, töltött káposztának, a debreceni és gyulai kolbásznak, a híres magyar szaláminak, a túrós- és káposztásrésztesnek, valamint a pogácsának.

A vendéglátóipar kitűnő és előzékeny kiszolgálása nagyon hozzájárul majd ahhoz, hogy a kongresszus sikere biztosíttassék!

A vendéglőipari munkavállalók munkaidejének szabályozása

tárgyában a budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete kérvénnyel fordult az iparügyi minisztériumhoz, amelyben az idegenforgalom és az ipar érdekében szakszerű és lényeges módosításokat indítványozott. Elsősorban elvi szempontból megállapítja az ipartestület, hogy a vendéglátóipar szolgáltatást nyújtó ipar lévén, a kézműipartól eltérőleg vasár- és ünnepnapokon van legerősebben foglalkoztatva. Iparunknak ezen följelvonását az ipari munka vasárnapj szűntetését szabályozó 94.537/1921. K. M. számú rendelet 13. §-a elismerte és iparunknak vasárnapokon teljes munkalehetőséget biztosított. A kézműipartól lényeges jellemvonásokban eltérése és az idegenforgalommal való szoros és fölbonthatatlan kapcsolat volt az oka annak is, hogy a vendéglátóipar ügyeinek legfőbb intézése az iparügyi minisztérium hatásköréből kivételül és a közlekedéssel kapcsolatos kereskedelmiügyi minisztériumba utaltatott. Valóban a vendéglátóipar egyik legszembetűnőbb jellemvonása az állandó munkakésztség és az állandó igénybevétel lehetősége, amellyel a vasúti szolgálatához hasonlítható.

A vendéglátóipar mint szolgáltatást nyújtó ipar a háztartásból szakadt ki s jelleghen vele teljesen azonos. Tehát munkáját részben szakmai alkalmazottak (szakács, felszolgáló, portás, stb.) részben közönséges háztartási alkalmazottak végzik. Éppen ezért a munkaidő rendezése csakis a szakmai alkalmazottakra, akár tisztviselői, akár ipari poszton tesznek vonatkozhatik.

A részletezésnél rámutat az előterjesztés arra, hogy a kiadandó rendelet a kifizetőiparra is kiterjesztessék, illetőleg, hogy általában a szállásadással és étel-italok kiszolgálásával üzletszerűen foglalkoztatott személyzetre vonatkozzon.

A munkaidőt egységesen napi tizenegy, illetőleg heti hatvanhat órában kérik megállapítani.

A 11 óra munkaidő csak akkor sok, ha ezt a kézműiparban eltöltött 8 órával hasonlítjuk össze. Míg ugyanis a kézműiparban a teljes 8 óra (a felőrai munkaszünetlőt eltekintve) valóságos munkakifejtés folyik, addig a vendéglátóiparban ebből a 11 órából az előkészítő és befejezőmunkálatoktól eltekintve, szorgos munkára dében 2 óra, este 3 óra, tehát összesen 5 órában kell munkát intenzíven kifejtjen. Tehát a vendéglátóiparban valóságos munkát 3 óránál kevesebbet fejtenek ki a munkások, viszont a hosszabb készenlét idejét a kézműves munkások átlagkeresetét jóval meghaladó kereset és ellátás kárpótolja.

Minket nem vezetnek hangzatos számok, mint a százalék kötelező rendelkezés nem vezetett és ezt a munkaidőkeretet is éppen alkalmazottaink érdekében kérjük, mert 11 órában belül kedvező szolgálati elosztást produkálni és az üzletet, amely az alkalmazottaknak kenyeret biztosítja, akarjuk megvédeni. Mert minél nagyobb lesz, hangsúlyozzuk, minden áment nélkül, a szociális teher, annál hamarabb roppan össze különösen a mostani forgalmi viszonyok között. Az adóközösségünknek a pénzügyminiszter úrhoz intézett jelentései szerint ugyanis az 1937. évi forgalom az 1927. évinek csupán 23-44%-át érte el.

Olyan rendelkezés, hogy 10 órában pihenő után 24 órai szabadnap adassék, megvalósíthatatlan olyan üzemben, ahol mint pl. a szállodáknál állandó, 24 óras szolgálat van. Ezzel a munkavállaló anyagi érdeke is csorbát szenvedne. Lehátelné válna a szabályos munkabeosztás és a személyzetszaporítás a legelső sorban az

POPPER BÖRPIŃCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

alkalmazottakat suttán. Ugyanis, minél többen vannak, annál kevesebbet keresnek.

Egyébként a 34 óras egyhuzamban való pihenőidő valóban nem érdeke a személyzetnek, de másrészt annak az üzletnek természetét is figyelmenre kell mellátni, amelyben az alkalmazottak élnek. Sem a szálloda, sem a vendéglő nem csukható be 34 óras szabadnap biztosítása végett.

Rendkívüli idegenforgalmi események alkalmak kívánatos a meghosszabbítás lehetőségét biztosítani. Minthogy továbbá a vendéglátóipar prosperitása talán inkább érinti a közélet pénzügyeit, mint más ipar, mert a vendéglátóipar a más iparokkal közösen viselt adóterheken felül különleges terheket is visel (ítalmérés, illetőleg idegenforgalmi járulékok stb.), éppen ezért a közre nézve sem érdekelten, hogy az idegenforgalmat hogyan bonyolítja le. Ilyen rendkívüli alkalmak elsősorban a szezon nyáron, amikor kiállítások, vásárok, kongresszusok, Szent István-hét és télen Szilveszter-éj, farsang stb. Sokszor, váratlanul tömegesen érkeznek a vendégek (vonatkozás), akiknek hiányosan való ellátása nemcsak súlyos üzleti kárt okozna, hanem a vendéglátóipar mai elismert nővéja esorát szenvedne.

Eddig is megvolt a lehetőség, hogy a vendéglőben az ebéd leszojgálása után vacsoráig, déltűn

4 és 7 óra között a személyzet elhagyhatta a helyiséget. Ennek rendeletbe foglalását azért ellenzi az ipartestület, mert egy óras szűnet egyrészt fegyelméletlenségre vezetne, másrészt több alkalom adódna arra, hogy néhány megvédett alkalmazott árut jogtalanul magával vigyen.

Kéri az ipartestület, hogy a rendelet ne vonatkozzék a vezető állást betöltő alkalmazottakra és arra az alkalmazottra, akinek évi keresete a hater pengő meghaladja, valamint azokra, akik a szálloda és vendéglő folyamatos szolgálatát látják el. Így a szobalonőköseg, a konyha és a munkáját előkészítő és kísérő gazdasági szervezetre stb.

A családtagok munkaideje ne korlátozassék, mert a tulajdonos átmenetileg se tudná helyettesíteni magát. De azért is törődend az ilyen rendelkezés, mert a fiatalabb családtag ne válhassa fel az idősebbet, a fiú az apát, a leány az anyát, igen fűrés helyzet adódna ezekből.

Végül azt kéri, hogy a rendelet a folyó évi november 1-én lépjen életbe.

A budapesti szállodások és vendéglők ipartestületének ez a kérénye, minthogy a fénjontott szakszerű eszerveetek az ipar zavaratlanságát és így a munkaadók, mint a munkavállalók érdekeit szolgálják, bizonyára meghallgatásra talál a miniszteriumban.

MI UJSÁG?

Az Ipartestületek Országos Központja március 25-én díszközgyűlés keretében ünnepelte fennállásának ötvenes évfordulóját. A díszközgyűlésen felszólt vitéz Pótné házy Antal iparügyi államtitkár, aki Bornemisza minisztert képviselte. Kijelentette, hogy az iparosság ne keresse a szétválást vonalakat, hanem azt, ami egyesíti. Ismertette a kormány politikáját, majd bejelentette, hogy a legális iparosok arképek igazolványokkal való ellátása egész rövid idő kérdése. Báró Babarczy István tanácsnok a főváros nevében, Éber Antal a Kereskedelmi és Iparkamara, Radó Beszél és Marschall Béla a vidéki kamarák, Kovács Ferenc a fővárosi, Kovács Mihály a vidéki iparosok nevében köszöntötték a jubiláló IPOK-ot.

Budapesten és Győrben a külföldi rendszámú gépjárművek ez évben nem fizetnek kövezetadót. Az eucharisztikus kongresszusra való tekintettel Győr város képviselőtestülete elhatározta, hogy az 1938. év végéig a külföldi rendszámú gépjárműveket kövezetvám fizetése nélkül a városban át

Szenzációs

magyar Chrysanthemum újdonságokról,

Dáhlifáról és egyéb virágújdonságokról kérje Baranyiné kertésze árjegyzékét, Cegléd.

engedi. Ugyancsak most jelent meg Budapesten Szendy Károly polgármester intézkedése, melynek értelmében április elsejétől október 31-ig külföldi rendszámú gépkocsik és motorkerékpárok a főváros határain elhelyezett vámházaknál megállás nélkül haladhatnak keresztül és így ebben az időpontban kövezet vámat nem kell fizetniük.

A Budapesti Nemzetközi Vásár igazolványai Magyarországon úgy az oda, mint a visszautazásnál külön-külön 50% vasúti kedvezményre jogosítanak. A Wien—budapesti autóbuszon 35% kedvezmény vehető igénybe. A csehszlovák vasutak összes vonalain a vásárigazolványok tulajdonosi úgy az oda-, mint a visszautazásnál 33% kedvezményben részesülnek. A német vas-

utakon a kedvezmény 25%. A vásárigazolvány alapján Magyarországra vízum nélkül lehet beutazni (utólagos vízum 2.50 P). Németországban a belga és francia utasok díjmentes átutazóvízumot kapnak. Budapestről az utazás a kedvezmény igénybevételevel bármely irányban folytatható. Átutazók Csehszlovákiában csak egyirányban is igénybevehetik a kedvezményt és más útvonalon is visszautazhatnak. A kedvezmények érvénye 5—10 nappal a vásár előtt kezdődik és 5—10 nappal a vásár után lezáródik be.

Vendéglőknek, kávéházaknak alkalmas, kis helyet igénylő, szabadalmazott, hatalmas hangú, álló zongora eladó! Mendel-féle, Bezerd-féle. 10. Telefon: 146-411

Hűszécs a Kisipari Hitelintézet. Családias jellegű megemlékezés ünnepség vette be a jubilaris évfordulót. Testületileg üdvözölték a tisztviselők Szel Jenő dr. vezérigazgatót, akinek egyénisége és celtudatos munkássága szorosan összeforrott az intézet fejlődésével. A Budapesti Kisipari Hitelintézet-ről, az intézet mindennekfelett álló hasznos tevékenységéről csak dicsérőtel emlékezhetik meg a tárgyilagossá szentelő. Amikor legnagyobb szükség volt a segítségre, mindig és a legmesszebbmenőleg támogatására volt a kézműves-iparosoknak.

Magyar Nyelvvédő Könyv című mű jelent meg a kiváló tudós: dr. Pinter Jenő tankerületi főigazgató és munkatársai szerkesztésében (Budapest, H. Hunyadi János-út 1. szám alatt). Ára 1 pengő. Ez a nagyszerű könyv az élel számára készült. Tanácsokat ad a magyar nyelvhelyesség kérdése-

Eladó Dunántúlon beszálló vendéglő

mészárszékkel, modern jégverem, nagy gazdasági helyiségekkel, 35 év óta egy kézben, betegség miatt. Gim a kiadóban.

ben az iskolák, hivatalok, tudomány, irodalom, napisajtó és a művelt közönség használatára. E mű nemcsak tudományos és hasznos, hanem igaz fegyver, amellyel megvédhetjük drága magyar nyelvünket az idegen szavak támadása ellen.

A szegedi gyógyvíz. A miniszterium értesítette Szeged város vezetőségét, hogy a 943 méter mélységből fakadó 50 fok C hőmérsékletű forrás vizének „gyógyvíz” elnevezését a miniszterium

MÁZOLÓ-ÉS FÉNYEZŐÜZEM

vállal vendéglői és kávéházi forrasz és székék festését

GOLDBERG

Vörösmarty-utca 11/b

Telefon: 332-179

engedélyezte. A miniszteri rendelkezés szerint a víz természetes állapotban vagy szensavval feltelve, 1 és 2 literes palackokban hozható forgalomba „Anna ásványvíz” néven. Az ásványvíves üvegeket a szokásos korona- vagy patetidággal kell lezárni s azokon a rendelkezés megjelölt szöveggel és díszítési címkéket alkalmazni.

A belső kölesűn kérésre hamarosan megoldódik. Illetékes helyen az erre vonatkozó előkészületek teljes erővel folynak a szó van arról, hogy a kölesűn első részlete rövidesen kibocsátásra kerül. A kölesűnre vonatkozó egyéb feltételek megismertetnek, csupán az állapítható meg, hogy eb részét a vállalatok, a gazdasági élet érdekeltjei veszik át, míg a további rész szabad jegyzésre kerül. Mindenesetre örömdetes körülmény, hogy már itt tartunk. Elérkezett annak az ideje, hogy

Nagykörös város polgármestere.

1. 1092.ki.

1938. sz.

Bérbeadó

A NAGYKÖRÖS

város tulajdonában és a Széchenyi kertben lévő

nyári vendéglő

Week end-szálló 7 szoba, fűrdőszoba és mellékhelyiségekkel, továbbá egy ugyanott lévő különálló kis szoba

1938. év május hó 1-től

kezdődő 3 évi időtartamra szabadkézből, árverés mellőzésével. — Ajánlatok a városi fő jegyzői hivatalon szóval vagy írásban tehetőek.

saját erőnkre támaszkodhatunk és találunk tökélet befeleletek céljára. A belső kölesűnnek a gazdasági életet élelőntő hatásán kívül még az a nagy előnye is megvan, hogy annak minden haszna az országban marad. A belső kölesűnre a kormány magyaránnyu beruházási programot kíván lebonyolítani. Ezt sikerül is megvalósítani, ha minden erre hivatott lényező erejét, tudását latba vetve dolgozik a cél elérésére. Ennek az építő munkának minden bízomnyal átitott sikere eredménye lesz.

Nyolc havi külkereskedelmi forgalmi adatok most jelentek meg a Központi Statisztikai Hivatal Havi Külforgalmi Füzeteinek legújabb száma-

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Mindenmemű hús- és zsiradékcsükségletünket **Lengyel hentesárúgyár R.-T.** üzleteiben vásároljuk! Legjobb árú — olcsó árú! **LENGYEL HENTESÁRÚGYÁR R.-T. BUDAPEST, IX., PÁVA UCCA II.**

ban. A július—február havi adatok szerint a fenti időszakban a magyar kivitel elérte a 394,5 millió pengőt, amely szemben az előző gazdasági év ugyanezen időszakának 387,1 millió pengőjével. A tavalyi gyengébb gabonatermés következtében az őstermelés kivitele 246,5 millió pengőről 226,9 millióra csökkent, viszont a magyar iparcikkek kivitele 131,2 millióról 159,3 millió pengőre emelkedett. A kedvezőtlen természeti viszonyok következtében előállott hiányt tehát az ipar kivitelének növekedése kárpótolta. A július—február havi időszakban a hazai ipar a kivitel 40,4 százalékát szolgáltatta, szemben a tavalyi 34,7 százalékos aránnyal.

A német idegenforgalom csökkenése

agynében a budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete értekezletet tartott. Az elnöklő Németh Aladár részletesen ismertette a helyzetet. Statisztikai adatokkal mutatta ki, hogy tizennégyezer csökkenést jelent a budapesti német idegenforgalomban, ha 1938. évben csak az előirányzott 1,8 millió pengő összeget szabadítják fel erre a célra. Emiatt már a teljesen előkészített és sokszáz német utast jelentő társasutazásokat sem lehet Budapestre hozni. Az elfogulatlan szaknabeli számítások szerint mintegy 10—12 millió márkának megfelelő pengő összeget kellene felszabadítani, hogy az ideérkező németek vásárolhassanak és jól élhessenek. Hiteles adatok szerint a budapesti vendéglátó ipar évente 12 millió pengőt ad ki mezőgazdasági termények beszerzésére, az az összeg tehát, amelyet az idegenforgalom emelésére szabadítanak fel, nagy részben a hazai mezőgazdasághoz folyik vissza, a vendégek vásárlásai révén pedig az ipart és kereskedelmet erősíti. Az elnöki előterjesztéshez Bársony Oszkár, Keleti Oszkár, Patai Lajos, Szász Aladár dr., Ballai Károly és még többen szóltak hozzá, végül úgy határoztak, kerik a kormánytól, hogy a szállodák a maga erejéből 5 millió pengő ára „szálloda-bon”-t hozhasson forgalomba Németországban, ellenértékül pedig hajlandók német iparcikkekkel vásárolni az előltn mennyiségben.

A borpiac lanyhasága még egyre tart. Ezen akar a kormány segíteni. Főként a tokaji, badacsonyi és neszmélyi borvidék helyzetén akar segíteni. A földművelésügyi kormány legutóbb felhívta a nagyobb borkereskedelmi cégek, hogy amennyiben 1 millió pengő értékű bort felvásárolnak a történelmi borvidékekről kivételi elokra, úgy az összes, jelenleg érvényben lévő térleteseken és kedvezményeken felül további 20 százalékos külön térítésben részesíti a kereskedőket. Ezt a föbbletet természetesen a bevásárlási ár után fizeti a kincstár, nem pedig a külföldi eladási ár után. A borkereskedők körében — miként halljuk — nagy megelégedéssel fogadják a földművelésügyi kormány akcióját s máris megkezdődtek a tárgyalások a kormány megbízottai és

Előfizetőinkhez
azzal a kéréssel fordulunk, hogy az előfizetési díjakat kiadóhivataltunk ba küldeni szíveskedjenek.

a kereskedők, valamint az akcióban résztvevő kívánó cégek között arra vonatkozóan, hogy miként lehetne a szóbanforgó elgondolást a lehető leggyorsabban valóra váltani. Értesülésként a kormány további lépéseket is fog tenni a történelmi borvidék helyzetének a könynyítésére, mielőtt a mostani akció sikeres lebonyolítást nyer. Illetékes helyről kaptunk értesüléseink szerint a jelenleg Svájcban folyó újabb tárgyalások most befejeződtek és pedig azzal az eredménnyel, hogy Svájc egyelőre 30.000 hektoliter magyar bor behozatalára engedélyt adott, s ezt a mennyiséget a jelen évi szeptember hó végéig jogunk van tetszőleges részletekben kiszállítani, akár a legközelebbi hetekben is megjelenhetünk már nagyobb tételekkel a svájci piacokon. A hazai termelők és kereskedők körében egyelőre még nem értesültek hivatalosan erről a megegyezésről, de máris hangszólózzák, hogy a Svájc felé meginduló kivitel mindenképpen alkalmas arra, hogy a borpiac mostani lanyhaságát kedvező mértékben befolyásolja s főként a 11—12 százalékos kommerszboroknál, melyekre elsősorban van szükség a svájci piacnak, az árszintet kissé megjavítsa. Ugyanakkor fokozottabb keresletre számíthatnak a vörösborok is,

Gróf Andrássy Manó gazdasága Tóalmás

Eladók:

- 20 hektoliter 17 malligandos rizling
37 hektoliter 16 malligandos ezerjő
38 hektoliter 15 malligandos ezerjő
13 hektoliter 14 malligandos muskát-otonei
10 hektoliter 14 malligandos nagyburgundi borok

Vevők érdeklődjenek
Tóalmáson a gazdasági intézőnél

8819/ki, 1938.

Kiskunfélegyháza m. város polgármesteri hivatala.

BRESSÁN KÁROLY

író- és számológép műszerész üzem
Budapest, VIII., Dugonics utca 3.
Telefon: 349—729

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1—482—04

Az élet és halál problémáira és a lélek rejtélyeire találozást és „ÉGI VILÁGOSSÁG”

30 éve fennálló etikai, tudományos okkultista és spirítista folyóiratban
Előf. ára 1 évre 6 P. Kiadóhivatal: Bpest, II., Erzsébet u. 14.
Ugyanott hasonló tárgyú könyvek is kaphatók.
Kiváratlan díjtalan könyvismertetőt küldünk.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetőek:
Pálpusztá-sszaj, Derby-sajt, Romadour, Imperlál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtormoló Részvénytársaság
Központi árszótélel-p: Budapest, XIV. ker., Kerepesi út 62
Telefon: 1957—970

miután Svájc szinte állandó vásárlója ennek a borfajtának s így a most megállapított keret jelentős részét várhatóan vörösborok kivitelével fogjuk kihasználni.

Tanonek üdülése. Az OTI elnöksége elhatározta, hogy a nyár folyamán a fiatalokú biztosítottak közű 7000 iparstanoncot küld tizennégy napos üdülésre. Ezeknek nagyobb része az intézet balatonkenesei, lelle, visegrádi és mária-besnyői üdülőtelepe, n fog két hetet eltölteni, másik részüket a cserkésztanonek-laborozással kapcsolatban küldik el az ország különböző üdülőhelyeire, ugyancsak két hétre. Tervebe vette azt is, hogy több ezer tanoncot hétvégi egynapos üdülésekre küldenek a nyár folyamán, a tervnek azonban ellenzői vannak, kik azt állítják, hogy az egész heti munkában elfáradt fiatalokúkat a egynapos kirándulás még jobban clesigája és különben is legalább hétszáz ezer tanoncot lehetne tizennégy napos üdülésre küldeni abból a pénzből, amit ezek a vikendezések felémleszténének. A kéthetes üdüléseket az OTI már május hónapban megkezdli. Az akció 250.000 pengőjébe kerül az intézetnek.

A négy szállami gyár kiviteli éredekere való hivatkozással tavaly mintegy 120.000 pengős nemzeti ajándékot harcolt ki magának. Az idén is támogatást kértek a szakami gyárak, de a szokttnál clesebb ellenállásba ütköztek. A sertés-értékesítési alap filléreire pályáztak a gyárakés

Fínom asztali és fajborokat
miért nem szerez be
közvetlen a termelőtől?

Szendrey Zsigmond ig. főmérnök (volt gróf Vignyázó-féle) szőlőtelepe, Újkécske, Pest m. Szállit minden minőségben a legújtanosabb árakon. Nincs termelői kímérése. Jó vasúti összeköttetés Szolnok, Nagykőrösön át. Érkezést jelezni kérem.

HIRDETMEY.

Közhierré teszem, hogy Kiskunfélegyháza m. város tulajdonát képező s a város központjában fekvő „Korona” szálloda, kávéház, étterem, süntés folyó évi április hó 20-án délelűt 11 órakor a város gazdasági hivatalában tartandó nyilvános szóbeli árverésen bérré fog adatni. Bérleti idő 6 év, mely 1938 augusztus hó 1-én kezdődik.

Bánatpénz 2000 pengő, mely összeget árverezni szándékozők árverés megkezdése előtt tartoznak, árverést vezető tisztviselő kezéhez készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban elhelyezni.

Tájékoztatóul közlöm, hogy a bérlemény egy borivóból, nagy kávéház és étteremi helyiségekből, 3 Egyesület által elfoglalt egyesületi helyiségekből, bérlő lakásból és 18 vendégszobából és díszteremből áll.

Bérleti feltételek város gazdasági hivatalában megtekinthetők, vagy válaszbelégy esatolásával ugyanonnan kérhetők.

Kiskunfélegyháza, 1938 március 24-én.

A polgármester.

eleinte 200.000 pengős követeléssel léptek fel. A sertésértékesítési bizottság (SEB) számos ülésen viharos jelenetek között foglalkozott a szalámigyárak kérésével, de sokáig csak annyit sikerült elérniük, hogy külön albizottságot küldtek ki a kérdés letárgyalására. A legújabb hírek szerint mégis sikerült az akció, állítólag a szalámigyáraknak az idén 130.000 pengő jut a SEB-alapból.

M. kir. szőlészeti és borászati szakiskola igazgatósága, Balatonarás. A balatonarási m. kir. szőlészeti és borászati szakiskolánál létesített szőlő- és borkészítési megfigyelő és kísérleti laboratórium második éve áll már a dunántúli szőlőbirtokosok és kereskedők rendelkezésére. A kis intézet elvégez minden a borral összefüggő megfigyelést, kezdve a legegyszerűbb maligandozástól a teljes borvegyelelmzésig. Borbetegségek és borhibák gyógyítására és általános borkészítéskre vonatkozó szaktanácsok adása és célja ez intézetnek. Azonkívül szolgálóvallyal kapcsolatban botanikai vizsgálatok is végeztenek itt, pl. szőlőbetegségek megállapítása zöld és fás részekben és az ezekre vonatkozó szaktanácsok megadásával együtt. Szőlőtulajdonok vizsgáló osztálya névze, minél alapján is alkalmazandó amerikai alanyfajta megválasztása válik lehetővé. E vizsgálatok úgy magánfelek óhajára, mint hatóságok megkeresésére is végezhetők. Különösen érdeke a laboratórium igénybevétele azoknak, kikhez az közelebb esik, mint Budapest. Ugyanis a budapesti szőlő- és borkészítési központi kísérleti állomás (Ampelológiai Intézet) után ez az első vidéki ilyenmű intézet Magyarországon. Egy legkészszerűbb bor maligandozás ára 50 fillér, melynek eredménye szöbelileg lesz közzéve. Ha írásbeli hivatalos bizonyítványt óhajt a beküldő, úgy a 4. Szőlőtulajdoni mézsmeghatározási díja 1 P. A többi, aránylag ritkábban előforduló borelemzések vizsgálati díjait az intézet igazgatósága esztről-esztről közli.

A világ bortermelői államainak múlt évi termésmennyiségére vonatkozólag a Nemzetközi Borhivatalhoz beérkezett jelentései alapján most már megállapítható, hogy az északi féltekén (Oroszországot nem számítva) a bortermés 150—160 millió hektoliterre tehető. Ez az eredmény 20 millió hektoliterrel több az 1936. évi termésnél és habár az 1931—35. évek átlagosa 180 millió hektoliteres eredményét nem is éri el, mégis megközelíti az 1926—1930. évek 155 millió hektoliteres átlagát. A déli földgömbön az argentinai fagykarak következtében a bortermés 14—15 millió hektoliterrel alatta maradt az 1936. évi mennyiségnek. Mindezt összevéve, a világ bortermését, Oroszországot nem számítva, 160—170 millió hektoliterre lehet becsülni, szemben az 1936/37. évi 152 millióval, az 1931/32—1935/36. évek 191-1 millió hl-res és az 1926/27—1930/31. évek 167 millió hektoliteres átlagával. A beérkezett jelentések szerint a francia bortermés mennyisége körülbelül 50 millió hektoliter. Ez az eredmény az 1936. évi mennyiséggel ugyan 20—25%-kal nagyobb, azonban az utolsó 5 év átlagosa 63 millió hektoliteres bortermésnek még mindig alatta marad 20%-kal. Az olasz bortermést 33-65 millió hektoliterre becsülik, ami 5 millió hektoliterrel kevesebb a megelőző 5 év átlagánál. Portugáliára vonatkozólag nem hivatalos adatok a bortermést az 1936. évi 37 millió hektoliterrel magasabbra becsülik, de az eredmény még így is jelentékenyen kisebb a 7-9 millió hektoliteres megelőző átlageredménynél. Görögországban 3-2 millió hektoliter bor termett, szemben az 1936. évi 1-91 millióval és a megelőző 5 év 3-6 millió hektoliteres átlagával.

Székházat létesít a Magyar Városok Országos Szövetsége. Az elmúlt héten tartotta választmányi ülését a Magyar Városok Országos Szövetségi Szendy Károly polgármester elnökelte alatt. Az ülésen igen sok vidéki polgármester vett részt és általános örömet keltett Szendy Károly polgármester azon bejelentése, hogy a Szövetség részére székház létesítést határozta el a kilátásba helyezte a terv keresztülvételének biztosítására a főváros támogatását is. Sopron város polgármestere a Budapesten 1930-ban megtartandó

nemzetközi városkongresszussal kapcsolatban azt a tervet vetette fel, hogy erre az alkalomra az összes magyar városok nevezetességeit és érdekességeit felölőle filmet készítsenek, mely amellet, hogy tiszta képet nyújt a magyar városok fejlődéséről, idegenforgalmi propagandánknak is jó szolgálókat tehet.

Kisiparosok és kiskereskedők öregségi nyugdíja ügyében Müller Antal országgyűlési képviselő indítványt tett a képviselőházban. Az indítvány így szól: Indítványozom, hogy a magyar kir. kormány a törvényhozás elé sürgős törvényjavaslatot terjesszen a kisiparosok és kiskereskedők kötelező öregségi biztosításáról. Indítványom indoklására felhozom, hogy a magyarságnak ezt a réteget a hosszú évek óta tartó gazdasági válság a legsúlyosabb anyagi helyzetbe sodorta és jelenje is oly mostoha, hogy alig tudja a ránehezedő súlyos köz- és szociális terhek mellett mindennapi kenyerét megkeresni és bizonytalan jövője szükségessé teszi a kötelező öregségi biztosításban való részesítést, nehogy öreg napjaira a társadalom könyörület terhére legyen.

Néhai Vass József népjóléti miniszter országos adatgyűjtés alapján már 10 évvel ezelőtt elkészítette a kisiparosok kötelező öregségi biztosításáról szóló törvényjavaslatot, ami, sajnos, eddig nem lett a tisztelt Ház elé terjesztve. Darányi Kálmán miniszterelnök több ízben, legutóbb Győrben is kijelentette a kisegyelekről való törvényes gondoskodást, amit részben már igazolt is úgy a gazdatisztek, mint a gazdasági munkavállalók öregségi biztosításáról szóló törvényekkel. A kisiparosok és kiskereskedők öregségi biztosításának alapját egy méltányosan megállapított járuléknak és állami hozzájáruláson felül az Országos Társadalombiztosító Intézet kb. 120 millió öregségi tartalékalapnak egy része képezné. Ennek az összegnek erre a célra való részbeni felhasználását indokolja, hogy 50%-át az érdekel kisiparosok fizeték be azon segédek után, akik legtöbbje rövidebb vagy hosszabb segédk szolgálat után maguk is önálló kisiparosokká, kiskereskedőkké válnak és így a maguk, valamint munkaadójuk által befizetett öregségi biztosítási díj részükre élvész. Jogos az a kérdés, hogy ez, a mindkét részlő érdekeltek által befizetett és felgyülemlett tartalék egy része ezen öregségi biztosítás révén annak adjon némileg gondtalan öregséget, aki azt befizette. Kérem indítványom elfogadását és annak sürgős napirendre tűzését.

„Nótartás“ cím alatt dr. Gerő Ernő budapesti ügyvéd tollából érdekesítően hasznos, gyakorlati könyv jelent meg. A szerző nem jéghideg paragrafusok szerint, hanem a való élethez hűen világítja meg a nótartás anyagának ezernyi kritikus jogi, lélektani, szexuális és gazdasági kérdéseit éspedig oly filmszerű évelenséggel, hogy a könyvet úgy a jogászvilág, mint a nagyközönség nem csupán tudományos-gyakorlati, hanem a szó-szoros értelemben érdekesítő élvezetes olvasmányul is használhatja. Csupa izgalmas kérdések: a nótartás felemelése, lezárlatása és megszüntetése; a visszahívás és vissza nem lérés; a nőnek munkakötelezettsége; a női érköles ellenértéke; a létközdelem; lelki és szexuális zavar; a benső házasetelnek átvitli jogi értelemben „veszélyes üzem“-ként való kezelése és ekként a házasetlek kiegyenlítő osztott felölőségének alkalmazása stb. Eredeti a szerző által felállított nótartási táblázat is, mely szerint a nótartás mértékét a házassági együttélés időtartamához és a házasetlek munkaképességének, illetve munkaképeltenségehez emelkedő, illetve csökkenő kules szerint állapítja meg. Felűnő azon indokolt javaslata is, mely szerint kivétel nélkül minden érdemi válóperben és nótartásperben orvosszakértők alkalmazását sürgeti. A könyv közel 350 kúriai jogesetet is tartalmaz, melyeket a szerző minden egyes fejezet után ennek tartalma szerint alaposan megszerkesztve, eszortosítottan dolgozott fel. A „Nótartás“ . könyv ára 4 (négy) pengő. Kapható az összes beküldése ellenében a szerzőnél: dr. Gerő Ernő, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 27.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalomával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő:
DR. KISS ISTVÁN.
Felelős szerkesztő, kiadó és lapatlajdos
DR. KISS ISTVÁNNÉ.

Szent István Portersör
a Polgári Serfözde páratlan sörkülönlegessége

